

Egykori Magyar Királyi Polgári Fiú és Leányiskola

Berg Gusztáv Kapuvár és környéke fejlődését a polgári iskola létrehozásával is segítette. A telek, amelyre az iskola épült, az övé volt: 4500 forintért vásárolta és 2500 forintért engedte át az iskolaépítéshez. A Kapuvári Állami Polgári Iskola és a hozzá tartozó tornacsarnok építését akkoriban 70 ezer forintért engedélyezték, amelyhez az állam 56 ezres támogatást nyújtott, a fennmaradó összeget a város vállalta magára. Berg Gusztáv nemcsak az anyagiak előteremtésében, hanem az iskolaépület tervezésében is jeleskedett. Mérnökemberként nagy precizitással készítette el az iskola tervrajzát. A terveket nagynak találták Budapesten, s 1888 februárjában Wéber Antal terveit küldték vissza Kapuvárra. Pick Henrik vállalkozót bízták meg a kivitelezéssel.

Lelkes szervezőmunka eredményeként az 1884. augusztus 31-én keltezett miniszteri rendelettel engedélyezték a teljes hatosztályú (gazdasági szakoktatással egybekötött) polgári fiú- és négyosztályú polgári leányiskola szervezését és elrendelték az első osztályok megnyitását. 1889. szeptember 14-én volt az épület zárkó letétele és szeptember 16-án nyitották meg a tanévet. A tágas, nagy ablakokkal ellátott termek modern felszereléssel várták a tanulókat. Ekkor 156 tanuló és 13 fős tantestület kezdte meg a munkát. Az épület beosztása lehetővé tette, hogy a fiúk és leányok oktatása egymástól teljesen elkülönülten történjen. A leányok termei a földszinten, míg a fiúk foglalkoztatására szolgáló helyiségek az első és második emeleten kerültek elhelyezésre. A későbbi években ez a szigorú különválasztás az udvaron is életbe lépett. A 4 leány- és 6 fiúosztály mellett 5 szertár, rajzterem, női kézimunkaterem, asztalos ipartanműhely és 1 mintázóterem állt rendelkezésére. A tanárok pihenését két nevelői szoba biztosította, melynek egyikében nyert elhelyezést a könyvtár. A főépülettel egyidőben átadásra került a tornacsarnok is.

Az első évtized tevékenységének eredményeként a kapuvári „polgári” egyre ismertebbé vált szakmai körökben és a lakosság körében egyaránt. Jó hírnevét tovább erősítette, hogy a kilencvenes évek közepétől több alkalommal vett részt a városon kívüli rendezvényeken. A század utolsó éveit igazolják, hogy a polgári iskola felvirágzik. Ezt bizonyítják a folyamatosan emelkedő létszámok. 1921-ben Langer Sándort bízták meg az iskola vezetésével, aki a legmodernebb pedagógiai elvek alapján szervezte az intézmény munkáját. Felismerte, hogy a hatékonyság fokozása érdekében szükség van a növendékek tanórán kívüli tevékenységének biztosítására is – sorra alakultak a tanulók öntevékeny szervezetei. Az iskola 1948-tól II. sz. Általános Iskola néven folytatta tevékenységét, később felvette Pátzay Pál nevét. Ezalatt az időszak alatt 23 igazgató irányította az iskola mindennapjait.